

турвание на нови слова и съ нови граматически правила. Сичкитѣ тогисъ познахъ доброта си и почнахъ да совѣтувжтъ да ся отдѣли новийатъ гржцкий язикъ отъ стариатъ. Единъ тѣхни филологъ, г. Атанасий Христопуло, пжрвий ся показа на новото поприще. Той въ 1805 годинѣ издаде за опить пжрвжтж граматикж на говорнийатъ гржцкий язикъ. Одаренъ съ проничателенъ разумъ, той предложи (на) отечественицитѣ си да улеснатъ язикътъ и да ся освободятъ отъ старитѣ окови въ писанието си, които станахъ причина да ся роди тая пуста и непотребна ортография,¹⁾ за която не дѣцата толко²⁾ и юношитѣ губятъ въ училищата много години, но и иститѣ учители длжни сѫ да ся риятъ въ граматикитѣ и въ словаритѣ, за да пишжтъ правилно. Това здравомислено предложение на г. Христопула, каквото е известно, прие го отъ ученитѣ толко г. Велара, съ кюето напечата и нѣкои писания, но другитѣ филолози, стари и млади, които си изядоха хлѣбътъ да пишятъ и учжтъ празнжтж ортография, не можахъ да приематъ едно мнѣние, което скоро щеше да ги уравни съ вчерашиятѣ ученици; защото колкото по-малко неправилни правила има единъ язикъ, толко по-равенъ, по-гладъкъ и по-сладъкъ е и затова по-лесно ся изучава. Италианскиятъ язикъ служи за големо доказателство на сѣкиго. Г. Христопуло совѣтуваше, ортографията да остане за стариатъ язикъ. Онези, дѣто ще ся посвятатъ на церковното служене и на ученостъ, тии требува непрѣмѣнно да учжтъ стариатъ язикъ, слѣдователно и ортографията; другиатъ народъ, който ся обраща³⁾ сось свѣтски занятия, защо да си губи толко години времето да ся учи непотребнѣ за него работж? Не ли е по-добрѣ това време да го употреби на нѣкоя наука? Помислете, любезни соотечественици!

Но това многополезно предложение Христопуловъ остана археологическо, и гржцкитж словесность остана на пжрвото си битие⁴⁾ и до днесъ. Толко граматиката му за говорнийатъ язикъ не можаше да не намѣри място въ разглашенжтж⁵⁾ потребностъ за да ся отдѣли новийатъ язикъ отъ стариатъ. Отъ една годинѣ на другж тая нужда показваше ся по-ущутителна⁶⁾ и требуваше да ся испжлни.

¹⁾ Правописъ. ²⁾ Само. ³⁾ Занимава. ⁴⁾ Състояние. ⁵⁾ Разгласената, разпространената. ⁶⁾ Осезателна.